

ډالۍ

د ارواښاد اسحاق ننگيال

شعرونو ټولگه

کابل ۱۳۶۳ کال

Ketabton.com

د کورنيو چارو وزارت د سياسي چالرو لوي رياست څارندوي مجلې اراره

د انټيرنيټ په مخ اوډنکې سمسور مېيبي

د سريزي پر ځاي

شعر او شاعري د ټولنيزو پيښو د انعكس غوره او مهمه وسيله ده. داسې وسيله چې كولاي شي د پيښو او پديدو ما هيت په ښكلو الفاظو او كلماتو بيان او د هغو واقعي تصوير په هنري ډول روښانه كړي.

په داسې حال كې چې ټولنيز ژوند او د ټولنې واقعات د هنري اثارو د توليد اصلي سرچينه ده خو هنر پخپله د خپل كيفيت له نظره چې د طبيعت، ټولنې او انساني تفكر د ژورو څير نوله لارې پيد كېږي د ټولنې په بدلون او اوښتون كې بې اغيزې نه دي. د شاعر فكر او احساس عواطف او انديښنې د پيښو د انعكاس ښكلي هيند اړه ده. خو دغه هيند اړه د شاعر د ټولنيز دريغ سره ژور ارتباط پيدا كوي. كله كله د شاعر احساس او افكار د پديدو طبيعي رنگ، ښكلا، ښايست او جمال د عيشونو او بدمستيو د ستاينې او بيان وسيله گرځي. مگر كله بيا د ټولنې رنځ او درد، ستونزې او كړاو وونه او په لسگونو خوا شينې كوونكې پيښې د شاعر د عواطفو په هيند اړه كې انعكاس مومي.

زموږ ټولنه چې د ثور انقلاب په برياليتوب او د هغه په پرمختگ سره ورځ په ورځ درناوي لاره پرا نيزې، ښكاره ده چې زموږ د شعر او هنر، شاعر او هنرمند نړۍ د دغه ژوند بڅبونكې انقلاب دارمانو نو او د انقلاب د لارې روښانه مثالونه دي. زموږ د ټولنې په اوسنيو شرايطو كې چې دبا دارې او ستاينې وخت او زمانه تيره ده او د رنځيدلې انسان د برياليتوبونو غږ او ددوي هڅنده كاروان دار تجاع او اميرپاليزم د توطيو او د سايسو سره سره دنوي ژوند د لوړو پړاوونو په لور د رومي زموږ شاعران ددغه پرمختلونكې كاروان غوره ترجمانان او د هغوي احساسات او عواطف دنوي ژوندو پلوشو منعكس كوونكې دي. دهيواد د مسلحو قواوو په تيره بيا د رندوي نه ليكو سره د داسې شاعرانو پيوستون او د دوي درزمې او حماسې آناړو منځته رول زموږ داو سنيو قهرمانو سرتيرو، ساتنمنانو افسرانو او نور ومنسو بينو د هڅولو له پاره مهمه انگيزه ده. ددوي رزمې او حماسې آثار كولاي شي تاودو مورچلونو ته لازيات شور او ځوږو بڅبنې او هغه انقلابي مينې ته چې زموږ د زړه ورو او قهرمانو سرتيرو او افسرانو په وجود كې جريان لري لا شور او قوت ورکړي.

د ((ډالۍ)) اثر هم د داسې اثارو له جملې څخه دي. موږ په داسې حال كې چې ددې شاعر اثر او احساس ستا يو دنورو ټولو هغو شاعرانو څخه چې د دوي قلمونه د انقلاب دارمانو په دفاع كې قرار لري، هيله من يو چې د انقلابي رزم په ډگر كې زموږ د سربازانو ساتنمنانو او افسرانو غږ پورته او په خپلو اثارو كې د هغوي حماسې رهبري كړي. مينه او درنښت د خاندوي د نشراتو اداره

سباوون

مونږ له تيارو زړو نه راكارو سباوون پسې ځو
وريځې په ستورو ولو لمره ستا لتون پسې ځو
د زړو ډيوې په لاس کې خيژو آسماني څو کو ته
د شپول له دام نه د بندي سپوږمۍ خلاصون پسې ځو
مونږ عاشقان يو په غوتيو مين زړو نه لرو
د اغزو څو کو باندې خيري زړه گلگون پسې ځو
ليلا ليلا نارې وهو پسې صحرا لټو
مونږ د مجنون ملگري گوري چې مجنون پسې ځو
وينو: رابلي شې، مشال شې، خراغونه مو شې
تکل مو کړی تورو شپو کې نوي يون پسې ځو
څو چې راټول يې نه کړو غونډ يې نه کړو يو يې نه کړو
مونږ د دې تيتو خورو خلکو پيوستون پسې ځو
ملگرو پاڅې چې سرو نو سره لوبي پيل کړو
راځې راځې چې يو پاڅون او اوښتون پسې ځو

د وينولار

ځليږي هره خوا کې مود وينو مشالونه
دا سره توغونه گوري د شهيدو بيرغونه
دې سرو لارو ته گوري چې په وينو مو وينځلي
منزل د ژوندانه ته مو ټا کلي نښانونه
د زړه وينې به څښو خو يو قدم به پرشانه ځو
د سر په زور به لارې جوړو و په سم او غرونه
سرونو سره لوبو د اورو نو سين کې لا مېو
د وينو په لار ځو چې څو پوره کړو ارمانونه
ليلا مود مقصود لکه سپوږمۍ په هوا ځلي
وصال ته يې په بند بند ماتو و تور زنځيرونه
کاروان د انقلاب مو آسمانې څو کوته رسې
په هر قدم کې ږدو ورته دا خپل زلمي سرونه
داسيل د غضب و به د دښمن په خونه سم کړو
په اور يې سوځوي دغه سرکښه تندرونه
ملگرو زه مو جارشم هر قدم په نره اخلي
زمرو په شانته نيسي نوې نوې موچلونو

زما مينه

زما مينه زما عشق زما وطن دي

دامي خان دي دامي روح دي دامي تن دي

خوژوندي يمه وطن وطن به وایم

دامي بني دامي جنت دامي ختن دي

پروانشته که په سرو وینو لاهوشم

هر مين د وینو سیند کي لامبوزن دي

که مي سترگي د غليموړندي نه کړي

راته توکړي چي بي ننگه او ډارن دي

زه دهغه پلارنيکه رښتيني زوی يم

چي په گور کي مردانه پروت سور کفن دي

لغمان ۱۳۵۳.۲.۸

مور. څارندويان

دا وطن به جوړ کړو لکه ناوې د جهان

مور. څارندويان

مور. څارندويان

پنځه به دنيا کړو د غمونو درنځونو

وراني به کړو ځلې د نادود وځلې

لنډه به کړو لاره د دې منډو منزلونو

رسو به منزل ته دخپل هیلو، امیدونو

کوږه ملا ترلې دي هدف ته یوران

مور. څارندويان

مور. څارندويان

مور. جنګي لښکرو د زیار ایستونکو د اسرو

مور. لارښوونکي د سرکشوتو پانو

مور. مخکښان د انقلاب د قافلو

مور. خادمان د خپلو لویو پرګنو

مور. د دې وطن د هسکو غرونو شنه زمريان

مور. څارندويان

مور. څارندويان

هوډ مو و سپینې دې، تندریزمو گوزارونه

هیلې مو سپیڅلې، مقدسه موجنگونه

نه پریږدو تر مرګه مو چلو نه سنگرونه

ایښې مو لاسو کې قربانې ته خپل سرونه

جنگ سره موجنگ دې امن او سوله مو ارمان

مور. څارندويان

مور. څارندويان

کابل

۱۳۶۱ / جدی /

دپاخون بهیر

دټوپان دراتلو زوږ دي

گړندې سيلې چليري

تورې وريځې لويې لويې

پتې پتې ويلي کيږي

* * *

په هر گوټ کې لگيدلې

دپاخون غرانده اور دې

خس خاشاک پکې سوزيږي

دادنوي ژوندون شور دې

* * *

د دې توري شپې سينه کې

دارمان ستوري پيدادي

ژر به وځلې په بيه

دانو خيال نه دې رښتيا دې

* * *

د وطن غوږ کې چغار کړې

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

د تغير بدلون سندرې

دهيواد انسان ته نښې

د قيام په خون خبرې

* * *

سور جگړې را وتلې

په مستې مستې چليزې

ليرې ليرې به کړې دورې

دايې عزم داپيمان دې

* * *

که څه شته مخکې سکرو تې

پکې بنورې سره اورونه

په ميرانه ورته دانگو

خير که وخورو خپل سرونه

* * *

موربه داورانې ويجاړې

وچې دښتې وچې شاړې

په خپل سرو وينو اوبه کړو

که مو غوڅې شي پرې غاړې

* * *

د (شهيد) دوينو سند کې

د خونخورو کور وړانيزي

همدغه سپيڅلې وينې

بې کساته نه پاتيري

* * *

ستر سيلاب مو په شنه دې

را بهېږي مست سيندونه

تندر تندر غږ مېهار کا

لږوې ځمکې هسکونه

* * *

دنگونو په لار نيسو

نوي نوي سنگرونه

دپاخون بهير روان دې

غواړي نوې مور چلو نه

بغلان

۱۳۵۷ / ۲ / ۸

د انقلاب چیغه

تل به تور تم نه وي

ژر به رها شي

که شپه اوږده شي اوږده

بیا به سبا راشي

د توپانو کاروان به

په خغا سته بیا راشي

بیا په مستو خپو

د ژوند خپا راشي

جبر و ستم به نه وي

بڼه به دنیا راشي

د انقلاب چیغه به

رښتیا رښتیا راشي

بغلان

۱۳۵۵/۱۲/۲

د هیلو بن

زړگې شوراته ویلی په گریوان ورژیده
ککونه می په مخ لکه باران ورژیده
جرس چی په غوغا د بیلتون او د هجران
د هیلو بن بی باده بی خزان ورژیده
گوگل نه مروړی شوی د سرو وینو غوتی
بلبل یی فریادی شو گلستان ورژیده
شهیدی می شوی خدایه! د زلمی عمراسری
د ژوند ستوری می ورو ورو له آسمان ورژیده
ژړا می که په ټکلو باندی نه کوی اثر
خو زما مړ او وسلگیو ته جهان ورژیده
اوس راشی لږ خو وپوښتی له حاله د **ننگیال**
چی څنگه یی په هیلو گورستان ورژیده

زما هوډ

که مې سر په بيخ کې غوڅ شى له تنى نه
که مې زړه په منگول و وځي له سينى نه
که مې دواړه سترگې سر نه رابهر شى
په گولو که مې سوري سوري ټتر شى
که مې ژبه په چارو لـه حلقه پرى شى
که مې سري وينى رگونه را خورى شى
د وطن په ننگ دا ټول په ځان منمه
زه افغان يم خپل هوډ پوره کومه
* * *
پت ميرانه راته پاتې له پلروده
ننگ، همت راته ميراث د پلار نیکوده
زه د تورود شرنگا په ډگر لوى يم
زه د سترهسکو غرو د څوکوزوى يم
ماته مورد غيرت درس را کړ شيدو کې
روزل شوى يم په غير د توپانو کې
زه توپان يم سيلاوونه وينبومه
زه افغان يم خپل هوډ پوره کومه

* * *

دا وطن زما او زما د بچو کور دی

دا وطن مې د انا او بابا گور دی

دا مې مینه دا مې وینه دا مې تن دی

دا وطن د هر افغان زړه او بدن دی

دا ټاټوبي د باد تورو جنگيالو دی

دا زانگود غیرت منو پر گنودی

زه به دا وطن په سرو وینو ساتمه

زه افغان یمه خپل هوډ پوره کومه

* * *

دا وطن مې د گوربتو زمر و خاله

دا وطن په ټول جهان ور کوم چاله

د سیلاب خوړونو خاوره ده سپیڅلې

کارنامې یې په جهان بریښی ویاړلی

د غیرت غړی جگ شوی تر معراجه

هر غلیم یې دی په خاوره کې تارا جه

زه یې پت ځینی خپل سر قربانومه

زه افغان یمه خپل هوډ پوره کومه

سپينکې مخ

نه پوهيږم دادي مخ دي که آفتاب
چې مين زړو نه چوي لکه حباب
سپين رخسار دې هسې نور شيندې په گلو
چې لاله ورځينې اخلي آب و تاب
د له بنکلي سپينکې مخ ځينې کړې شرم
چې په شپه کې ځان ظاهر کاندې مهتاب
چې نظر دې د گلبني په گلو پريوځي يوځي
مخ په پانهو پټول کاگل گلاب
ستاد سرو لېو نشه چې ماليدلې
اوس په ماکله تاثير کړې خم شراب
زاهدان د زمانې به زهد هير کړې
که بنکاره نازک صورت کړې له حجاب
مړاوې مړاوې راته مه گوره ويرېږم
چې مې نه کړې د بنو په سين کباب
زه دې خاورې د قدم په سترگو موبنم
ته مې وژنې په چارو لکه قصاب
زه دې جار شم درنه وگرځم زروارې
لږ مې ساته نور د هجر له عذاب

کابل

۱۳۶۲ / ۱ / ۲۲

زلمې حسن

دا مې زړه دې که په اور سوي کباب
نه پوهېږم يا سپر غې دي يا حباب
چې لمبې مې د گوگل له څوکو خپري
داغذاب د محبت دي که ثواب
په مستې مستې يې عقل نه بهر کړم
تنګوي زما د سوي زړه رباب
له خماره مې په وينونه مړيږي
په مـزه مـزه يې څښې لکه شراب
په ملا لـو خـمارو سترگو مې وژنې
سرتـر پايه يـم لـه وـيرې ضـطـراب
د زلمې حسن له ما صدقه غواړي
قتلوي مې په بڼو لکه قصاب
نور به نوم د محبت په خوله وانه خلم
که (ننگيال) ووت له دي غمه کامياب

دجنو لاره

((هرگز به توبه نه کړم)) له شرابو شرابي يم
ساقۍ جامو نه راکه چې خراب او خماري يم
زاهد دي تسبيحات که د جنت په تمه تمه
له ماسره يې څه دې زه په خپله دوزخي يم
پروا د کباب مکره د تاکونو زونې راکه
د زړه غوښې به خورمه هم کباب هم کبابي يم
د عقل رانه واخله خداي له پاره مې فروشه
د مينې سمندر کې ياغي شوي توپاني يم
کعبه مې ميکده ده زما له نورو سره څه دی
دا ځکه له ازل نه دې کعبه کې زنداني يم
(ننگيال) درنه ځمکه د جنون په لويه لاره
له ټولو سترگو ليرې يو اغزي بياباني يم

کابل

۱۳۶۲ / ۷ / ۱۷

د بزگر خونه

په نړیدو شول زاړه قصرونه
په ریږدو شول سره بیرغونه
ددنگو دنگو بنگولو په څوکو
په لگیدو شول غلې اورو نه
ځوانې خپې شوي په منډو منډو
په ویښیدو شول ویده بادونه
هتکړې ماتې، زولنې ماتې
لیرې شول زموږ له خولې مېرونه
اباسین مست شو هندو کش ناڅې
په غوریدو شول پټ تندر ونه
هیلي تازه شوي بیا راتو کیږي
سینو کې شور کا ځپلې زړونه
نورې شوي ورانې دوینولارې
سپینه رڼا شوه د بزگر خونه
لنډ کړل له بیخه غضب د خلکو
ناولې چارې خونې لاسونه
بیا راژوندې شوي د غیرت چیغې
داد عمرو نو چوپ فریادونه
ملگېو وایې په چیغو چیغو
تل دې ژوندې وي انقلابونه

پلخمري

۱۳۵۷/۲/۱۰

خوشیه سبا شوه

د آسمان ستورو تورو شپو کې سترگه کونه وهل

سپینې رڼا ته یې مطربو ربابونه وهل

بلبل د پاو او بڼاخونو سره

بورا نازکو سرو مخونو سره

نسیم د گلوله عطرونو سره

زما په زړه یې ویده اورد عاشقې ویناوه

لمبې خورې شوې

ساقی په لاس کې راته جام د میو ناب بنوراوه

آشنا په خولې کې راته سرو

شونډو شراب زبیناوه

زه دنشو خوږو خیالونو سره

د خوږې مینې مکیزونو سره

ديار په غيږ کې د خوبونو سره

داد مستيو په ټالو کې زنگيدم زنگيدم

د وصال شپه وه

داله مستيه زما غيږ کې ښوریده ښوریده

زه له خوبنیه ددې غيږ کې تخنيدم تخنيدم

زه يې له تنکو تنکو لېانو سره

زه يې د زلفو له مارانو سره

زه يې خمارو سرو چشمانو سره

په پټه پټه غلې شاتنه لوبيدم ، لوبيدم

خو شپه سبا شوه !!

کابل

۱۳۶۰ / ۷ / ۱۶

پروا نشته

که هر څه په درد او غم کې تار په تار یم
هسې نه چې ستا له مینې توبه ګار یم
په باران د کانې کرښه نه وړانیزې
زه د کانې کرښه هسې استوار یم
اوره اوره دیار غمه په ما اوره
وراتلو ته دې شپې ورځې انتظار یم
کو کې کو کې ډار او ترس له سوزه نه کړم
سوځه سوځه ما په اور سوځه تیار یم
د تیرو سترگو خنجر که مې په زړه کړې
خو ژوندی یم ستا د لطف به منت بار یم
پروا نشته که وفانه کړي جفا کړه
خو همدومره راته وایه زه دې یار یم

بغلان

۱۳۵۶ / ۹ / ۳۰

وطنه پاڅه

وطنه پاڅه ، ژر شه وينښه
ارمان ته رسي ، سره اميدونه
بيا دې گلشن ته ، نسيم راوړي
سره غوړيدلي ، تنکي گلونه

ولس وينښ شوي ، خلک وينښ شوي
سره يو شوي ، خواره کامونه
لښکر لښکر شوې ، د زمرو ډلې
دتورو بريښ دي ، دننگ سازونه

وطنه گوره ، خپلو بچو ته
دې ننگيالو ، پيغلو زلمو ته
گوره چې لامبي ، د خان په وينو
گوره چې دانگي ، د اور خپو ته

وطنه گوره ، سترگې رنې کړه
زلزايې بنوري ، سکوت ماتېږي
هټکړې څه شوې ، زولنې څه شوې
اوس د حاکمو ، پنبو کې شرنگېږي

ځمکه تاوده و لمړنوراني شو
تندري قهر ، مو تو پاني شو
غضب مو و سول ، د عيش قصرونه
تور زندانونه ، تور گودالونه

وطنه گوره ، څه شور او زوږدی
چې رانړي ږي ، دستم بارې
ظلم برباد شو ، ظالم برباد شو
له زړو يې څاڅي ، دوینو دارې

وطنه گوره ، ستا په لمن کې
غوټۍ غوړيږي ، څانگې نخيږي

ستا په دروكې، ستا په رغوكې
دنيكمرغيو، ډيوې بليږي

زه ترې لوگې شم، ترې سپلنې شم
ستا له اتلو، باتور بچيانو
زه ترې قربان شم، زه ترې قربان شم
ستا له شهيدو ستا له غازيانو

پرېږده چې ټينگ شي، زموږ په وينو
ستا مور چلونه، ستا سنگرونه
پرېږده چې ځلي، ستا په هواكې
دنگ توغونه، سره بيرغونه

کابل

۱۳۶۱ / ۴ / ۱۷

دمينې غوتې

چې مې دې شونډو کې دناز خوږه خدا وليده
مامې ژوندون سره قسم دی چې سودا وليده
خوږې موسکا سره چې تا ویش دغمو کولو
اوس مې په زړه کې دخپل غم برخه رښتيا وليده
تا چې شراب دسرکو شونډو بې بهاراکول
نن مې په شونډو علامه دزهرو بيا وليده
دزړه په وینو مې دمينې غوتۍ وغورپيده
نن مې هاغه غوتې په باغ کې دبل چا وليده
هغه مهرو چې ترقيامتہ مې دځان گڼله
اوس مې دبل سره ترڅنگه په نڅا وليده

لغمان

نوي سرود

د وطن د هسكو غرونو

په دا جگو جگو څو كو

د پامير هندو كش سر كې

د آمو هلمند په تل كې

بيا د لمر وړانگې ځليږي

توري وريځې ويلې كيږي

د هلمند سيند په شنه دۍ

ستر مو جوړه يې نځيږي

ځي كو كچه په غورځو پرځو

له مستيه غر مېهار كا

ابا سين كې شور اوزوږدۍ

له خوبښې ځنې گډيږي

ديوه نوي سرود سازدۍ

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

چې غږېږي په فضا کې
گوت په گوت سيمه په سيمه
د آسمان جرقو برېښنا کې
ورکې زيری ولسو ته
د سبا خړيکې شوې شپو ته
و دې خوارو پرگنو ته

مړاوي زړونه راغورېږي
په سينو د زړو ځوانو
د لوگرو ، کسب گرو
په گوگل د کارگرانو
دې خوړو ورو کامونو
خوار ځپلو اولسونو
ځان له خاورو رابهر کړو
کونډو رنډو يتيمانو

ستر جکر را الو تلې
په مستې مستې چلېږي
د دې خاورې په فضا کې

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

په دې زړه دايشيا كې
مړاوې هيلې را ټو كيږي
ولولې مو راوينيږي
تلوسي مو هو سيږي
بيا يوه نوې ساه خپره شوه
تش كالбот داريانا كې

د تاريخ وياړ جنې پانې
غورځنگونه ، پرتمونه
پت ميرانه د سوبمنو
توره ډال د غيرتمنو
كارنامې د شهيدانو
د غازيانو نيکه گانو
بيا له سر ځينې تانديږي
تير يادونه ژوندي كيږي
کابل

۱۳۵۹ / ۶ / ۲۶

شهيد شاعر (۱)

داستبداد په سرو او رو کي کړيدلې شاعر

د پرگنو او دولس غمو خوړلې شاعر

دادزيار کښو بې وزلانو ، کونډو ورنډو مين

دارنځيدلې ، زوريدلې ، درديدلې شاعر

ده په ټول ژوند کي رټل شوي انسانان ستايلي

ده دولس بنيادي خوښيو کي مدام خنډلي

داو دخلکو چو پري او پار کيوال ستايوال

ده په ژړا ماتم دخلکو هر زمان ژړلي

دادرزمونو پيکارونو سرو اورونو اتل

داد وطن او انقلاب په مينه مست قهرمان

داد مرام او ارمانونو داوږدې لارې مل

داد دې خلکو درنځونو او دردو ترجمان

داد ملګرو شهيدانو په لار تللي شهيد

دا په خپل سرو وینولت پت او لمبيدلي شهيد

داد همزمو همسنگرو قربان شوي «سنگر»

داد وطن خلکو «محبوب» ستر او وياړلي شهيد

کابل ۱۳۶۰

(۱) محبوب سنگر ته.

دشونډو صراحي

اشنايه نن دې ماته څه راوړي دي كه نه؟

دميو په بازار دې څه ساتلي دي كه نه

له ډيرو بې صبريو مې دسترگو كسي سوځي

ته گوره چې له هجره مې ژړلي دي كه نه

دزړه خونه مې وسپړه داغونه پكې شماره

تڼاكي پكې گوره چې چاودلي دي كه نه

پرې مې ږده دشونډو صراحي تر سركو څوكو

چې مې ورنه په غلاكي چا رودلي دي كه نه

دسترگو په كاسو كې دې عجيبه ترشي وينم

رقيب خودې غوږو كې څه ويلي دي كه نه؟

دبو سو خيراتونه

يار راسره مل شو دنیشو په جنتونو کې
داڅه جادو پروت دی دساقی ډکو جامونو کې
رایې کرلې شونډې نذرانه کې دزلمي حسن
شونډې مې مړې شوي دبو سو په خيراتونو کې
تر مې تر مې اوبنکې مې له سترگو مرغلي شوې
زیرې د وفا کوي آشنا په سترگو کونو کې
ناڅم له مستيه دهوا ياغي مرغه شومه
گرځم يې د زلفو د باغچو په سرو گلونو کې
مخ ته يې پتنگ شومه دلېو يې بورا يمه
کاشکې چې لمبه شمه د دواړو په اورو نو کې
ډوب شوم له مستيه دځوانې په هوسونو کې
اوړم گناهونو کې را اوړم گناهونو کې

بادغیس ۱۳ / ۹ / ۱۳۵۷

دمينې غم

چې مې زړه کې راپيدا دمينې غم شو
سپيلنې شو لو غرن قلم قلم شو
محبت يې زه په هسې رنځ اخته کړم
چې علاج ته مې طبيب له عقله کم شو
مينه اوږدې په دې اوږيم ستي شوې
هر سپرغۍ يې کله تيغ او کله بم شو
دمردکو په ږليو کې ژوندون کړم
چې مين مې زړه په سترگو دصنم شو
په نظر کې له ورايه جادو نغښتي
سحر طلسم يې په ما رقم رقم شو
ساده دل وم له انجامه خبرنه وم
اوس ارباب راته دظلم او ستم شو
ما يې مينه رښتيانې رښتيا گڼله
دريغه ، دريغه چې گوهر راته شبنم شو

لغمان ۳۰ / ۱۲ / ۱۳۵۳

اورډه مزلونه

سوځمه داوړ په لمبو سوځمه

هرې خواته گورم انگارونه دي

زړه کې مې د غم او اندېښنو څپې

پښو کې مې چارپيره زنځيرونه دي

نه پوهېږم دا لاره به څومره وي

څومره چې پرې ځم اوږده مزلونه دي

نه خپري فرياد مې له خولې نه خپري

ايښي يې په خولې راته مهورونه دي

نه نه... دا هراس مې ويروی نه شي

مخ ته مې نژدې انقلابونه دي

کابل ۲۱ / حوت / ۱۳۵۴

کلي راشه

بېله تاسې د زړه صبر و قرار نه شي
کلي راشه چې مې اوږد انتظار نه شي
زه به لاره په بهنو درته جارو کړم
چې نازک خاطر دې چيرې آزار نه شي
مادهجر په اور مه سيځه ظالمې
د اتنکې حسن دې گوره خونکار نه شي
زړه مې ستا دميني ډکه خزانه ده
ستا په شوخو کتو پام چې انگار نه شي
رنگه بنگه مې په غيږ کې راخوړه شو
نور مې ويره له رقيب او اغيار نه شي
باده پام کوه چې ورو ورو ، راچليږه
تورې زلفې يې په مخ شب و تار نه شي
کوم قد غن به يې (ننگيال) له ميني تم کړي
خو منصور غوندي په دار او سنگسار نه شي

تاهيرومه

بيا مې په زړه کې غمونه ګډ شول

بيامې له سترگو او ښکې خڅيري

بيامې د عقل ستنه کړه شوه

جنون له ورايه راته مستيري

بيمې مغزو کې ليونې شور دی

هيلې مې مړاوې مړاوې رژيري

ای زما مينې ، ليونۍ مينې

نوردرنه ځمه

تاهيرومه

ماوی چې ته به مې د زړه کور شې

ماوی چې ژوند ته به مې رښاشې

ماوی چې سترګې به مې رڼا شي

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

زخمي زړگي ته به مې دواشي

ماوی چې مې به راځنې اور کړي

خواته به راشي تل به زماشي

ای زما مینې ، لیونۍ مینې

نور درنه ځمه

تاهيرومه

د عشق په لار کې دې آيته کړم

تا په سينه کې داغونه راکړل

تا په خو نرمو ، خوږو خبرو

دميو جام کې زهرونه راکړل

تاراته چل کې له سورکو شونډو

ماته په خوله کې اورونه راکړل

ای زما مینې ، لیونۍ مینې

نور درنه ځمه

تاهيرومه

مينې ما پريږده چې درنه ځمه

خير كه سوځيږم خير كه ويليرېم

يوداغ دې شته دى زما په زړه كې

زه به تر مرگه پې مشغوليرېم

پريږده چې خيال كې له تانه لرې

ستا له يادونو سره لوبيرېم

اى زما مينې ، ليونۍ مينې

نور درنه ځمه

تاهيرومه

بدخشان ۲۵ / ۹ / ۱۳۶۵

خماری تنده

ساقی پیمانه واخله نو خمونه تشوم
رگ رگ کپې مې دمیو دریابونه بهوم
له سوزه دخمار او دسار په عقل دلاسه
دزړه په نغري باندې اورو نه بلوم
پروا دزاهد مه کړه ساقی ژر شه را کوه یې
دوزخ راته رانښیېه جنټونه نړوم
احتیاط چې کوم یو مټ له دې قطاره خیانت نه شي
که یو څاڅکې ترې کم شي قیامتونه وینوم
زما خماری تنده دڅو ورځو تنده نه ده
ددې تندي له زوره ډیر دردونه تیروم
یو داغ نه دی په زړه کې چې یې څو پیالې دوا شي
خمونه تشوم پرې پرهارونه رغوم

کابل ۹ / ۱۱ / ۱۳۶۱

زما گونده

یه زما زما سپیخلیه گونده

زما ننگ زما نا موسه

ته مې پت ته مې عزت یې

ته شرف ته مې ایمان

تا د خان په وینو ساتم

سرنېندل زما ناره ده

کا شکې و مرم ستاله پاره

خو پوره مې شي ارمان

دامې عزم دامې هوډ دی

دامې دنده دامې پریکړه

د ژغورن په لار دې ځمه

دامې لوړه دا پیمان

ستا په عشق او مینه پایم

تابه وایم تابه ستایم

ستا په پت کې زما پت دی

ډالۍ

ارونډاد اسحاق ننگيال

ستا په شان کې زما شان

زړه مې خوځي ستا لپاره

سربه بښندم ستا لپاره

شهيدان به دې گټمه

که مې ځای شي گورستان

ستا درنه غيږه کې لوی شوم

تا د ژوند درسونه راکړل

تا عاقل کړم تا اگاه کړم

بې له موره راته گران

زه د تاپه نامه وياړم

زه پتنگ ته مې ډيوه يې

پرېږده پرېږده چې مې ژوند کړم

ستا له مينې نه قربان

ما منلي ستا په عشق کې

درد او مرگ په دواړو سترگو

که ايرې شم ستا لپاره

دابه هم گنم ارزان

کابل ۱۱ / / جدي ۱۳۵۸

د ميني سوز

لکه ماته چې د ميني سوز رسيږي
هسې کله په اور شمعي ويلې کيږي
هر سپر غۍ د اور زما د زړې کور شو
هډه هډو کې راته سيځي ايره کيږي
رڼه چاته گريوان خيږي کړم وژاړم
چې مې يار راته د بل په خوله لمسيږي
که هر څومره بار د خاورو په سرباد کړم
خو فرياد مې د چا غوږ ته نه رسيږي
هيڅ اثر مې د ژړا وړ باندې نه کا
مسخري کوي په اوښکو مې خنديږي
که هر څه نصيحتونه زړه ته وکړم
ليونۍ شي د ماشوم په خيږ ژړيږي
مينه نه ده خوشې خوشې غولول دي
نن زما سبا د بل غيږ کې نخيږي
نه پوهيږم د دې عشق انجام به څه وي
دا اوږده لاره به خوراته لنډيږي

څه بڼه شپه وه

څه بڼه شپه وه می خوړل وو خندیدل وو

څه بڼه شپه وه نخیدل وو گډیدل وو

څه بڼه شپه وه درندانو پا چاهي وه

څه بڼه شپه وه دځمونو تشیدل وو

څه بڼه شپه ده گلرڅو ځلیدل وو

څه بڼه شپه وه د سرو شونډو زبښول وو

څه بڼه شپه وه د جامونو شراو شور وو

څه بڼه شپه وه بڼکلول وو تخنول وو

څه بڼه شپه وه راته پیغلې گډیدلې

څه بڼه شپه وه توری زلفې بنوریدلې

خه ښه شپه وه خومره مست وم خه بې خوده

خه ښه شپه وه خه پایزیبې شرنگیدلې

خه ښه شپه وه درندانو لیونتوب و

خه ښه شپه وه دمستانو بد مستوب و

خه ښه شپه وه خه بازار و، د عیشونو

خه ښه شپه وه بې هوښي کې هوښیار توب و

خه ښه شپه وه خه تارونه غړیدلو

خه ښه شپه وه ویده زړونه وینیدلو

خه ښه شپه وه بې غمي وه، آرامي وه

خه ښه شپه وه یار مې غیږ کې لوبیدلو

خه شیبې وې خه یادونه خه بزمونه

خه شپې وې خه گله اوې خه سازونه

څه شيبې وې څه ديار مينه خوږه وه

څه شيبې وې څه يې غيږه کې خوږونه

داویده وه ما يې زلفې لوبولې

داویده وه ما يې سرې شونډې رودلې

داویده وه د حيا لمن کې پټه

داویده وه د حيا لمن کې پټه

رښه څه شو! اوس زما جهان دمینې

رښه څه شو! دازما ارمان دمینې

رښه څه شوه دازما لیونۍ څه شوه

ولی راغی بیا په ما خزان دمینې

کابل ۱۳ / ۵ / ۱۳۵۴

غوليدلو هيواد والو ته

يه وطوانوالو ، يه هيوادوالو

يه لرې لرې ، يه پرديسانو

يه غوليدلو د وطن خلكو

يه دبل كور كې ، مساپرانو

يه شمله ورو ، يه ږيرو ورو

شملة موڅه شوه ، همت موڅه شو

ولې سودا شوې ، دبل په لمځه

برم موڅه شو ، غيرت موڅه شو

اوس راته رسي ، د غرو له هاخوا

ستاسو له پښو نه د زولنو شور

په سترگو وينم ، په غوږو اورم

ستاسو لاسونه، داتڪرو شور

» اوس دبادونو مستو ڇپو ڪي

ماته رارسي ساسو غورڻونه»

گورم ڇي لوڻ شول دآسمان زړه ته

دتاسو چيغڻي، ڪريڪي آهونه

گورم ڇي خنگه ددام مرغۍ شوڻي

دبنڪاري لاس ڪي به حاليري

ستاسو پت وينم ڇي درنه تڻتي

په ڊي ڊا ريزم ڇي رسوا ڪيري

يه وڊيو تريو لوڻو لغرو

يه دعمرنورنڻو وهلو

يه درديدلو، يه ڪريدلو

خوڙمنو خلڪو غمو خوڙلو

داخومره ننگ دي داخومره شرم

چې افغانان دې له وطن تښتي

دابه نو کوم يو عقل قبول کا

چې بېلېلان دې له گلشن تښتي

دا وطن ستا وو، دا وطن ستادی

دا وطن پاتې له پلار نيکونو

دامو گټلې دامو ساتلې

د ځان په غوښو د زړه په وینو

راشی په مینه دوطن غیرته

دوطن سترگی درته کړې دي

اوس مو په خاوره سباوون ښوري

د انقلاب پرې سپیدی خورې دي

دمينې ځنګدن

خومره سخت ساعت دی دغم کاني را اوريږي
دريغه ، تريغه ، تريغه چې اشنا رانه بيليږي
ما خو دژوند څړيکه داشنا مخ کې ليدله
پوه شومه چې اوس مې دژوندون پانه رږيږي
فکر او عقل واپه رانه لاپل او ياغي شول
باد دليوننتوب راته په سر او مخ لگيږي
مينه مې په زړه کې په سلگو شوه ځنګدن کړي
کاني بوټي گوره چې زما په حال ژپيږي
مرگه رارسيره خداى له پاره مه تميره
دابه څه ژوندون وي چې بې ياره به تيريږي
ډوب شومه «ننگياله» نور په شرم او پيغور کې
هر څه ته چې گورم ورنه سترگې مې شرميږي

بادغيس ۱۳۵۸/۷/۲۴

دابه مې سزاوي

ننه په زرگي کې مې لمبې لگي

مستی لیونی دغم څپې لگي

شورکوي په زړه کې مې غوغا کوي

سازکوي ، اوازکوي نڅا کوي

اوس لیونی کیږم

خدای چې مروره رانه مینه شوه

اوس مې نو خوراک دزرگي وینه شوه

څه وکړم گریوان چاته پاره کړمه

چاته دازخمي زرگي ښکاره کړمه

وه ژارمه چاوتنه ناره کړمه

اه مې هیڅ څوک نه اوري

خير دى ديار عشق كې سودايي بنه يم

ورك له كور او كلي سودايي بنه يم

پريږده لادغم په اور كباب شمه

وسوخم لمبه شمه خوناب شمه

ومرمه زړه چاودې شم حباب شمه

دابه مې سزاوي

كابل ۴ / دلو / ۱۳۵۹

نجلۍ

بيا د مطرب په نوا مسته ده نڅيرې نجلۍ
پاي زيبه مه يې شرنگوه چي رسوا کيږي نجلۍ
ميگوني شونډۍ يې خمار دمې خورو ما توي
مسکې شي و خاندي غوتې غوندې غوړيږي نجلۍ
ځلين رخساريې د آسمان زيب او بريننا شرموي
سپوږميه بريوزه چي رڼا ته دې خنډيږي نجلۍ
بيا د نرگس او لاله رنگ مړاړۍ زيبېږي نجلۍ
ځگه په لښتو يې شوخي کوي لوييږي نجلۍ
زرگيه غلې شه آواز د ټوپومه وباسه
بيا به په مندوشي حياور ځي شرميږي نجلۍ

بغلان

د مغان خرابات

بيا څه شوره څه غوغا ده د مغان په خرابات کې
څه د عشق نغمې غږېږي د مطربو په رباب کې
څه کړنگار دي د جامونو څه بازار دي د مستيو
څه خوږې نشې پرته دي د ساقی په ميو ناب کې
بې هوښې دي بېخو دی دي جهان د بې غميو
غم اندوه لره ځای نشته درندا نو په کتاب کې
ای زاهده ای نا صحه ما ته وعظ نصيحت مه کړه
هسې خوند چې دلته شته دی نه مسجد او نه محراب کې
ساقی را کړه پیالی را کړه را کوه یې را کوه یې
څو چې ډوب شمه لاهو شم داد سرو میو دریاب کې
دا مې کور کړه د خوښیو میخانه زما مسکن کړه
خو ژوندي یم پکې پام نشو سیل او سیلاب کې

لغمان

۳۰ / ۲ / ۱۳۵۳

د پښتو خبره

آشنايه گوره خوا ته دې په غلا راغلي يم
ديدن ته دي په پټه پټه بيا راغلي يم
له و همه د چو غلو له هراس د رقيبانو
تر څنگ دې په الله او بسم الله راغلي يم
نن بيا د تنکې حسن غوړيدلو باغيچو ته
بلبل غوندي په چيغو په ژړا راغلي يم
په ياد د آدمخورو، ليونو، مخمورو سترگو
مجنون غوندي له دښتو او سارا راغلي يم
يو جام دميو راکه له سورکو ميگو نو شونډو
په ډيرې بې صبرې او وار خطا راغلي يم
د خداي له پاره نور را ته د تلو خبرې مه کړه
داو ښکو له جرگو له جرگو سره همرا راغلي يم
رتل د عاشقانو د پښتو خبره نه ده
ننگيال درته په عذرو په دعا راغلي يم

کابل

۱۳۵۴ / دلو / ۱۷

ساقۍ

وڅوړمه خدايېرو داغمجنې زمانې ساقۍ
راوړه راته راوړه دمستيو پيماني ساقۍ
وبه چوله غمه اشنا جگي جگي ژرکوه
ډکې کره په بېره له شرابونه پيالۍ ساقۍ
ستادې دشرابو په پاڅې او تقدس قسم
مکړه راته مکړه دومره دومره بهاني ساقۍ
عقل رانه واخله دجنون لارې راوښيه
ومي سوځه زړه کې دغمونو خزانې ساقۍ
نور به توبې نه کړم کاشکې دا توبه مې ماته کړې
کوربه ميکده کړم را کره ځای په ميخاني ساقۍ
دا سوال مې قبول کړه نور دزهد په لار نه ځمه
خوښ په خرابات يم مناجات نه مې توبې ساقۍ

دبهار شپه

دبهار رنگینه شپه وای

زه اوته سره همرا وای

دمطربو ترانې وای

ورته دواړه په نخا وای

کنډولی وای د شرابو

شني پيالې مو کړنګولای

بلبلان په چغیدو وای

دگلزار په تماشا وای

داوبو په شرشرو کې

ګډیدلای لمبیدلای

هيڄوڪ نه وای هيڄوڪ نه وای

په قهقڙا وای په خندا وای

په شنو بوٽو غزیدلای

شبنم ورو ورو اوریدلای

شپه لاهم پسي اوږده وای

نه رڼا وای نه سبا وای

ستا دزلفو سيوري لاندې

په خوږو خوبو ويده وای

تا په مينه نازولی

نه اندوه نه واويلا وای

۱۳۵۳ کال لغمان

دحسن ډيوې

زړه مې دتا په ديدنو موږ نه شو
باغ په دا ډيرو پسرلو موږ نه شو
خو يې راپورته کړل دا ور جامونه
ساقې په ډکو پيمانو موږ نه شو
ستا دبنکلا په اور سيڅلې مين
لکه پتنگ په سوځيدو موږ نه شو
زړه مې شبنم غونډې دگل په ځولۍ
ستا په سينه په ويدو موږ نه دی
لږ رانږدې که دسرو شونډو غوتۍ
وږې خاطر مې په بو سو موږ نه شو
دکلو غيږ کې زيبښل شوې بورا
دسره گلاب په اننگو موږ نه شو
لږ راته بلې کړه دحسن ډيوې
«ننگيال» يې اور کې په سوځو موږ نه شو

دمينې لار

دا جمل خټک د دې غزل په اقتفا

که په متقل لاره تيريري په مقتل ورځو

داخل جانان پسې ملگرو تر منزل ورځو

ورځو ورځو ديار درشل ته په برغل ورځو

مورډيې ديدن پسې دوينو په بدل ورځو

پريږده چې خوځي هره خواکې د اجل وزرونه

مونږه سرتيري يو په خواکې د اجل ورځو

خو چې له ورايه يې د حسن ډيوې بلې نه شي

تر هغو پورې به د زړونو په مشعل ورځو

خير که په دغه لار کې ټول له پښو وغورځيږو

د زړه په سرباندې د مينې په تکل ورځو
د مغرور حسن د مغرور جمال لیده په تمه
د آد مخور و خوني سترگو په مور چل ورځو
که يې د زلفو تروېمې وي د تلو لاره نه وي
موږ يې د ټيک درنا يې په جل او بل ورځو
چې يې د شونډو د ګرمي په تصور مستيږو
که مو په سترګو رانېکاره شي په متقل ورځو

کابل

۱۳۶۲ / دلو / ۱۰

زما زړه

رڼه څومره نا قرار دی زما زړه
د چا غم کې گرفتار دی زما زړه
نه پوهیږم چا په کوم تقصیر نیولی
چې لایق یې د سنگسار دی زما زړه
دابه څوک وي چې د غم پیتې رالیري
چې هر دم ورنه آزار دی زما زړه
داد چا په سینه ناست ښکاري بازان دي
چې زخمی یې په منقار دي زما زړه
زما خدايه دا خوني سترگې د چادي
چې گولو کې یې حصار دي زما زړه
داد کومې دلر بادشونه واور دي
چې ستې یې په انگار دي زما زړه
نه پوهیږم دانا دودې په ما څوک کړې
چې همیش ترې نا زار زار دي زما زړه

جلال آباد

۱۳۶۱ / حوت / ۱۸

د بهار وږمه

د بهار وږمه چلېږي گډه وي خانگې بناخونه
زړه ځمگه ځوانه شوې بڼكلوي گلو مخونه
د بهار مستو شيبو کې په دې بڼكليو باغيچو کې
مطربان سره ټول شوي غږوي د زړو تارونه
د څمار په وينو لژند جادوگر ما بڼام مست شوې
دافق په شونډو خښ دي تخنوي دستور و زړونه
د سکرو ټو جام په لاس کې ساقي او سره لوبېږي
تشوي د اور ځمونه هيروي پې خپل غمونه
يو بازار دې د مستيو يو جهان د بيخوديو
د هر بوتي له شا خيږي د پيغلو ټو آوازونه
مادلې دلې راوړي سره گلونه د لاله وو
بڼكلو مهيي په پاڼو د شهيدو مزارونه

کابل

۲۸ / ۱۲ / ۱۳۶۲

ديارې دود

د حميد مومند ددې غزل په اقتفا:

يار راځينې لاره پسې نه مرم ژوندي پاي

تو زما په مينه چې لا پاي مې وفا يم

يار مې مساپر شوزه لا پاي مې په دنيا

((تو زما په مينه)) زما په عشق او په وفا

نه مې ځان حلال کړ نه مې وسو ځا و په او کي

نه په ژړا سر شوم نه مې هيره کړه خندا

نه مې ورته پل د هر قدم په سترگو بڼکل کړ

نه يې شوم ملگري د سفر او نه همرا

نه مې سر له کانو سره و جنگاوه په زوره

نه مې ځان لاهو کړ په کوم سيند او په دريا

دا بې حسه زړه مې څه له کانو شگو جوړ دې

نه په چيغو سر شو نه پرې وشوه څه بلا

دود ديارې دا و چې له غمه ليونې وای

نه له غمه مې شوم نه ملنگ کچکول تر شا

زما په شان بې پته محبت کې مونده نه شي

نشته عاشقي کې ما رسوا غوندي رسوا

درزه ورځې

اوبنکې مې لیمو ځنې په مخ دوچیدو نه دي
سوي پرهارونه مې دزړه په رغیدو نه دي
مانه د بهار وږم د شعر په ژبه مه غواړې
د ازخمي حواس مې د بهار او پسرلونه دي
ما د حسن باغ او د سپوږمۍ جلوو ته مه بولې
دا غمجنې سترگې مې د حسن او جلوو نه دي
پریرېدی چې سرې شونډې د سره جام په شونډو څښې شي
زما د اترڅې شونډې د شرابو د نشو نه دي
زه به څنگه دارباندي د زلفو بنکلا وليکم
داد دار شعرونه دي د زلفو د مسرونه دي
پریرېدی دار په غاړه درزمو ترانې جوړې کړم
داد رزم ورځې دي دبزم او ميلو نه دي

دحسن خړیکې

لکه سپوږمۍ له وریځو ووځي ځلیږي پسې
د زلفو سیوری یې په مخ راشي پتیرې پسې
د زړه مرغۍ مې پسې پورته شي نیوې یې نه شي
ویلې شي وڅاڅي نارې وهي چغیرې پسې
ای د حرمان لمبو را پریوځي ما وسوځوي
میښه وینه مې تاوده کړې چې سړیږي پسې
لیونې زړه مې پسې سترې شو دیدن لتوي
لکه ماشوم وړې سلگۍ وهي ژړیږي پسې
نسیمه جاردې شم د زلفو جال یې ونړوه
چې یې د حسن خړیکې وځغلي بلیږي پسې
نور به «ننگیال» د ملنګۍ کچکول خالي رانه وړي
دیدن د مینې لتوي غورځي پرزیږي پسې

دوزخي عمر

ساقی خدای لپاره وسوم څه د څښو جامونه راکه
دگمراه عقل له پښو مې دجنون وزرونه واکه
کړوي مې کړوي مې د خمار لیونی کړیکې
جگې جگې ساقی جگې په نشو یې وار خطاکه
تویوم درته په خدا یرو په خم خم گوهر داوښکو
په بدل دهریو خم یې راته یو څاڅکې اهداکه
دژوندون سترې بیړۍ مې واللّه په ډویدو ده
دنشو په توپانو یې راته پورته په هواکه
دگناه خبرې پریرده زه رسوا گنهکار خوښ یم
ما دتا لمن نیولې ټول عالم کې مې رسواکه
دوزخي لنډ کې عمر مې دمرگ پولې ته بیایي
دا وروستی شیبې ، لحظې مې له مستۍ سره پخلاکه

دوينو مشال

قصاص كه اخلي څوك له چانه د خطا په گناه

ته خو مې وژنې خدای له پاره د وفا په گناه

ژبه مې گونگه شي له ويرې څه ويلاي نه شم

چې مې رټې هم دخندا هم د ژړا په گناه

زه دې ديدن ته بلوم د زړه دوينو مشال

ته مې شپې له ځانه ولې درنډا په گناه

زه لکه شمع ته تاته ژاړم په زړه اور لگوم

ته مې په مخ وهې داوښکو د لمبا په گناه

لږ مې د زړه داغونه گوره هم د ذهن پرهار

بيا مې لمبو کې سوځوه ديوه رسوا په گناه

کابل ۱۳۵۹

انگوري پيالې

ستوري د سحر په راختلو دي
شونډې د غوتۍ په غوړيدلو دي
زړونه تخنوي د پسرلي وږم
زلفې د سنبې په رپيدلو دي
خاندې راته جام د گلابي نشو
گوتې د ساقې د مچولو دي
حسن د بهار، د ميو سري پيالې
خدا يرو، چې ژوندی د تيرو لو دي
نن مې په زړگي کې د زخمو پولې
بنکاري چې نواوس درغيدلو دي
داميگوني شونډې انگوري پيالې
خولې که د زبينلو، ويلولو دي
دادغم لښکري د عمرو ميلۍ
زړه نه د ننگيال په ورکيدلو دي

کابل

۲۳ / دلو / ۱۳۶۱

ليونې مينه

ياره ستا په محبت زما قسم دی
چې يوه شيبه دهجر په ما غم دی
هسې زه بې صبره ترې دليدويم
لکه ترې مړاوي گل چې دشبنم دی
بيا دې ميه ليو نې شوه ځنډنې شوه
نه پوهيرم دانو څه ظلم او ستم دی
چې مې زړه کې ستا د عشق لمبه خوره شوه
اوس نو ځکه لوغړن قلم قلم دی
که فرمان مې د مرګي راشي فرق نه کا
خو هراس مې ستا له عشقه دم په دم دی
خو ژوندی ستا د مينې بندګي کړم
ما منلې ستا په عشق کې هر ماتم دی

د شهيدانو مزار

دا چې خوځي په هوا کې په مستې مستې رپړي
سره توغونه دي وياړلي خومره فخر کا نازيږي
دانارې دي د شهيدو نښانونه داتلو
سرې لمبې دي د سرو وينو د غيرت غږ ترې جگړي

قافله دميرنوده ستر کاروان د ننگيالو
دادپت ، همت بچي دي دالښکر دتورياليو
سربندونکي د وطن دي مينان د اولسونو
شهيدان دي د تاتوبي وياړ په داسې جنگيالو

دوی اتل او باتوران دي ميرني قهرمانان دي
دا وطن و دوی ته شمع دوی يې سوي پتنگان دي
دوی ددې وطن له پته قربا شوي نثار شوي
داربښتيني افغانان دي ، داربښتيني افغانان دي

۱۳۶۱ کابل د شهيدانو غونډې

دانقلاب جشن

داجشن زموږ جشن دا ښکلې او زيبا جشن

دازموږ د خلکو د تنگونو او رښتيا جشن

دامو د جنگونو ، درزمونو د خلا جشن

دامو د مرام دارمانونو د وفا جشن

دامو دې زخمي ستړي وطن ته د ښکلا جشن

داددې هيواد دخپلواکې او د بقا جشن

دلته راته جوړ ښکلي بزمونه اټونه شول

هيلې مو تازه شوې راژوندي مو وياړونه شول

لنډه مو شوه لاره بريالي مو ارمانونه شول

دلته مو سر لوړې تکلونه او هوډونه شول

دلته مو پياوړې مورچلونه ، سنگرونه شول

دلته جوړ دښنه وو دښمنانو ته قبرونه شول

دلته آبادي دلته ښادي دلته ډولونه شول

دلته سره يو زمونږه ژمنی او بولونه شول

جگه شوه ناره دانقلاب مو ولس -- ونونو کي
کليو ، کروندو کي د وطن په سمو غرونو کي
وخوځيده وينه د غيرت مو په رگونو کي
شور د ازادې مو لور را لور په غرو غونو کي
هسکې مو پگړۍ شوې د پلرونو په ملکونو کي
زور د خوشحالي راته نڅا کوي سرونو کي

يه زما وطنه لا پوره دې ارمانونه شه
تل دې يې سر لوري و سپنيز دې سنگرونه شه
هيلې دې کا ميا به بريالي دې غورځنگونه شه
هسک دې په دنيا کي د بړيو بـير غـونه شه
غوڅ دې د غليمو له تنونه اور ميړونه شه
يه وطنه جار مو ستاله کانه نه سرونه شه
هر څو زاو اغزي دې د جنت ، بنايسته گلونه شه

کابل ۴ / دلو / ۱۳۶۱

پسرلی

يو خوا پسرلې دى بل د بنكليو بوى لگيري
بيا په ميکده کې بادې خم په خم تشيـري
گوره له مستې نه چې هرڅه نشه نشه شول
ودې چوي هغه زړه چې لا اوس هم نه گرميري
باد د سبايې د بد مستيو غيري پرانيستي
پانودگلاب سره غوتي ناڅي لوييري
دلته بهاري وږمه د زړه سوزونه وژني
څوک به ليوني وي چې غميري نه مستيري
خيـري شوې پردې د گناهونو د عشاقو
شونډې د مينو سره يو پر بل خنيري
ورځې دمخورو شونډو بيا د مسيدو شوې
داسې مستانه ورځې به بيا کله رسيـري
کاني بوتې واره زما سترگو ته غوتي شي
شعر مې اباسين شي په زړگي مې رابهيري

کابل ۱۳۵۹ / ۱ / ۲

وايه مې فروشه!

توی کره ساقی توی کره ستا دخم دریاب وچیرې نه

زما خماری تنده خو پیالو باندی ماتیرې نه

وسپړه دخم غوټه چې زړه پکې لاهو کره

داد عمر ترې په کاسو باندې مړیرې نه

ماله دې قالبه دساره عقل را باسه

دالیونۍ ذهن مې په بل رنگه صبریرې نه

وايه مې فروشه! ساقی جانہ زه دې جارشمه

لاره دجنون دلته تیریرې که تیریرې نه؟

کابل

۱۳۶۲ / ۳ / ۱۱

آرام جنون

راسې چې جامونه سره پورته کړو
دادخم اورونه سره پورته کړو
راشې دنشو په لمبو و سوزو
سره سره انگارونه سره پورته کړو
راشې دا ارام جنون را پاڅوو
مست مست او اوزونه سره پورته کړو
گوري چې ډوييږو دخمار په ډنډه
پاڅې چې سرونه سره پورته کړو
راشې داسې وينې راگرمې کړو
مړاوي قدمونه سره پورته کړو
لږ خو سره تاو کړو درباب خوږې
وناڅو غږونه سره پورته کړو
رنگه کړو يارانو دتقوا ديره
سر په سر خموڼه سره پورته کړو

بغلان

۱۳۵۶/۱۲/۱۳

پریردی

پریردی چې داخړې وریځې والوزي
پریردی چې دلمر کلی روښانه شي
پریردی د آسمان له دوزخي زړه نه
پیغله سپوږمۍ پورته شي روانه شي

پریردی د آسمان له خړې ټنډۍ نه
سپین ستوري راوړي بې حجابه شي
پریردی د ازړه ځمکه هم وځاندي
ځوانه شي ، سمسوره شي شبا به شي

پریردی چې له گل سره گلبنو کې
بیا خزان و هلې بلبل و ناڅي
پریردی چې د سرې غوټۍ په مخ باندې
څاڅکي د شبنم به ورو ورو و څاڅي

پرېږدې چې دهر بوتې له شاخينې
پورته دپيغلته و او اzone شي
پرېږدې له هر گټه له هرې تيرې نه
پورته د شپونکي شپيلې سازونه شي

پرېږدې چې د خم دروازي خلاصې شي
پورته ترې ساقي د اور جامونه کړي
پرېږدې چې شي ماتې د عمروتوبې
جوړ په محتسبو قيامتونه کړي

پرېږدې د سپوږمۍ سپينې ډيوې لاندې
هر عاشق معشوق غاړې تر غاړې شي
پرېږدې د ازې د گناهو پرې
غېرو د مينو کې ويجاړې شي

پريږدې دامو سپينو قطرو سره

گډه دمعشو قودتن عطرونه شي

پريږدې دامو دغارې هر بوټې

زلفو دجنكيو ته گلونه شي

پريږدې دا زما انقلابي وطن

وخاندي بهار سره مستي وکړي

پريږدې چې دا سوي سپلنۍ خاوره

وناڅي ، موسکا وکړي خوښي وکړي

حیرتان ۱۵ / ۳ / ۱۳۶۳

خماری عقل

راځي چي سره ووځو يو ځل بيا په سيل د گلو
يو شور دمستي ساز کړو د جامو په کړنگولو
نن باد د سبا وايي زيرې زيرې د بهار
راځي چي بهار مست کړو دنشو په گرمولو
والله چي له خماره خماري عقل مې وژني
ساقيا توفيق راکه لږ د ځان د هيرولو
رقيب خو مو لمبو کي سو زوي په اوږد هجر
راځي چي لږ ستي شو د پي مخو په کتلو
ساقی زما زړگي ته دوږ مو خبرې راوړه
د شونډو په موسکا کي د غوتي د خنديد لو
دالويه د خاموشي د بيلتانه راځني يوسه
خبرې راته مه کړه د هجران او بيليدلو
ای باده زما خوا ته لږ څه مشک د زلفو خورکه
تسل به مې د زړه شي د آشنا په يادولو
بهاره داخل ما ته دو صال يو زيري راکه
داغم راځيني واخله خداي له پاره د سيځلو

کابل

ڊالھ

زړه راته مست شو اټنو نه کوي

په بې صبرې رانه پرواز غواړي

گوگلہ لارور که چي والوزي

هوا بازي لکه د باز غواړي

بيا مې مغزو کې څه غوغا خوره ده

غواړې چي مست او ليونې مې کړي

د کومې مينې او وفا په خاطر

غواړې چي سوې سپيلنې مې کړي

ستور و ته گورم سترگه کو نه وهې

د آسمان پيغله په گډا بڼکاري

ځمکې ته گورم چي نشه نشه ده

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

غرونه رغونه په موسکا بنکاري

آسمانه ووايه څه زيري لري

د باد له غيږي نه پيغام راکه

زه دې قربان شم له درانه سکوته

يو سکوت مات کړه ترې آرام راکه

ستاله درنې اوله ناپايې فضا

ما ته گونگې شانتې آواز راځي راځي

ستا ددې مستو توپانو له خپو

يو نوي شور او نوي ساز راځي

آسمانه پوه مې کړه د خداي له پاره

ستا په گونگې ژبه پوهيږمه نه

اروښاد اسحاق ننگيال

ډالۍ

لږ راته وسپړه دهن غوټې

نږدې دي شونډو ته رسيږمه نه

آسمان ولې راته حال نه وايي

چې خلک پاڅيدل وطن وينښ شو

ولې ناره ولې فرياد نه کوي

چې خزانې مړ اوې گلشن وينښ شو

ولې دانه وايي په چيغو چيغو

چې د ظلمت ماڼي نسکوره شوله

ولې دانه وايي په مسته ژبه

چې د عيشو نو دنيا توره شوله

ولې دانه وايي چې ونړيده

داد عمرو نو د ظلمو نو زندان

ولې دانه وايي چې و پرزيده
دبد مستيو اوبزمونو سلطان

آسمانه ووايه چې ما تي شولې
لاس او پنبونه دپيړيو کرې
وايه چې راغلي په مسکيو شونډو
دسرو زرمونو دبريو ډالۍ

آسمانه ځار دې شم دروگرځمه
خلکو ته زيړې دبدلون ورکه
ټولې دنيا او دنيا والو لره
څېر زموږ په د پاڅون ورکه

آسمان ويښ شه توپان وڅوڅو
آوازه دې تندر ته دې زور ورکه
چاته په قار شه چاته و مسيړه
خپلو ته شور دښتو ته گور ورکه

بغلان

تا يادومه

ڊيرمي ياديڙي په رب قسم دي

ستا نرمي نرمي خوږې خبرې

ڊيرمي ياديڙي په خوب او وينه

ستا پستي شونډې لکه شکرې

بنکلي بهار دي هر خوا گلونه

ورو ورو خوځيږي، خانگي بناخونه

په گلو اوږي د شبنم خاڅکي

په چکرو تي بيا مستي نجونه

زانو هوا کي اميل جوړ کړي

چو غکي گرځي ډلي خيلونه

مسته هواده مسته في ده

له گلو خيږي خواره عطرونه

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

ميندو پلروله لاسو نيولي

خپل نازولي تنکې بچونه

زه غمو وړې

په حيرت تللې

(يوازې ناست يم تا يادومه) (۱)

يه زويه زويه گلالي زويه

زه به دي هيريم که دي ياديرم

زه چې هر خو ځان مشغولومه

خو ته را ياد شې نو بيا ژيرم

چې ستا په شانته کوم کو چنې وينم

زه لکه شمع ورتنه ويليرم

چې ستا د څڼو کاره په زړه کړم

کله مو سکې شم کله غميرم

که هر خو زړه ته ډبرې ميدم

نه مې هيريرې که هم بيديرم

زه غمو وړې

په حيرت تللې

(يوازې ناست يم تا يادومه)

که هر خو مله مې وخوا ته راشې

رالره جوړ کړې تاوده بزمونه
هر خو مې ښکلې که غيږ کې نيسي
خو په مامو ښی جوړه تيو نه
که ځو يې لمس کړم غوښن ورنونه
هر خو که بزم د ځواني تود شي
هر خو که تش کړم ميو خمونه
هر خو نشې مې له عقله خلاص کړې
هر خو مې مست کړې خواږه عشقونه
په رب قسم دې چي ته را ياد شي
په ما شي زهرواړه خوندونه
زه غمووړې
په حيرت تللې
(يوازي ناست يم تا يادومه)
ورځ خولا ښه وي په دنده بوخت يم
لعنت په شپې شه بده تيريري
اوږم را اوږم قرار مې نه شي
بستر مې او ښکولا ندي ډوبيري
خو که يو ځل مې پريښاتي يو سې
له ځايه خيز کړم زړه مې درځيري

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

وايمه نه چې (آرش) مې لوڅ وي

وايمه نه چې ساړه بې کيږي

ها خوا او دې خوا ته مې لاس اوږد کړم

خو په بچې مې لاس نه لگيږي

له ويرې پاڅم يو ټکان و خورم

شپه مې همداسې ټوله تيريږي

زه غمو وړې

په حيرت تللې

(يوازې ناست يم تا يادومه)

جلال آباد

۱۳۶۱ / حوت / ۱۸

(۱) دلايق له يوه شعر څخه نقل شويدي.

هغو ته چې تر خيځ يې نه دې اخيستي او په داوطلبانه توگه څارندوي په ليكو کې پاتې دي.

د انقلاب ساتونکې

ملگرو گورې دې خورو درونه

د شاه زلميو ترانې راځي

گورې چې وينې شول د همت بچورې

دغرو له خو کو زمزمې راځي

گورې چې وينو ريډل و خو ځيدل

گورې چې مستي شوي زمريانو ډلي

گورې چې والوتل په هسکو ترو

دا د شاهينو او بازانو ډلي

گورې له تيکو توري ووتلي

گورې چې وبريښيده خره فضا

گورې چې وغورږيده و توکيده

په غرو غونو کې موسکا موسکا

گورې چې ورانې شوي دويــنولارې
گورې چې زړه د (پانگوال) وچاودیده
گوري چې هلته ارتجاع بـوره شوه
گورې چې دلته ی لمت وړنگـیده

گوري چې توري وریځې و تنبـیدی
ذ آسمان پیغله په گـدا راغله
ستور و ته و گورې چې ونـخـیدل
د ځمکې شونډ و ته خـدا راغله

کورې چې بلې شولې سـري سکرو تې
پکې ایرې شول د ډالـرو بچـیان
گورې زموږ د پیغلو او بنکو سـین کې
ډوب شول لاهو شول وطنې پرنـگیان

گورې په وچو گردو هلو شونـډو
خوږه غونډې خندا راغله راغله
گورې په سویو کړید لوزړـکو

جذبۀ دمینی او وفا راغله

گوري په وچو گردو هلو شونډو
خوږه خوږه غونډې خندا راغله راغله
گوري په سويو کړيدلو زړگو
جذبۀ د ميني او وفا راغله

گوري ددې وطن رښتيني بچيان
د خپلې خاورې سا تندوي شول که نه؟
گوري په خپله خوښه داننگيالي
چي داو طلب د څارندوی شول که نه؟

دغه اتل او سربښندونکې زلمې
گوري هادي دانقلاب شول که نه؟
گوري ددې وطن باتوره زامن
حامي، حافظ د نوي باب شول که نه

۲۸ / ۳ / ۱۳۶۲

ثور انقلاب دلارې شهيدانو ته

د وينو سرود

آسمانه ستا په لويه لويه دره

وايه داسرې لمبې د اور څه دي

دا چې تا سو ځي درنه زړه وباسي

کړيکې د تندر لور په لور څه دي

دا جا دوگر ما بنام په څه مست شوي

چي د افق له شونډو رنگ اخلي

دا توپاني سيلې ياغي دي ولې

چي براو بحر نه قالنگ اخلي

ولې دوريځو شوي جامې بدلې

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

داخړې خړې ولې سري بنسکاري

دغه تور سري د عمرو نو کونډې

لکه د ناو پلوشي بنسکاري

داد فلک له سرو خونيو سترگو

ولې دو ويـنـو فـواري اوري

دا دوزخې آسمان په خه ژپيري

توتې توتې قطري قطري اوري

دغه دهسکو غرو رغو نوتل کي

ولې دا مړې اود آمو په سينو

داد هلمند اود آمو په سينو

ولې دا غلې خپې ونڅيدې

ارونباد اسحاق ننگيال

ډالۍ

دا ليوڼې بربننا په څه پره كيږي

له قهره ډكه ده او زور ښيي

ولي راباسي د اورو نو چري

وريځې شري توپان ته لور ښيي

آسمانه ووايه قربان دې شمه

دا ليوڼې طبيعت ياغي دي ولي

لږ څو مې و سپره دامر اوې ولي

دا سرگردان جهان باغي دي ولي

خو.

زه دې لسه سوې درديدلې زړه نه

دا غلې غلې ترانې اورم

ته چې مدام بولي دوينو سرود

زه دې همد غلته نارې اورم

دا بربننا نه ده چې رڼا خوروي

دا شفق نه دي چې گلگون ښکاري

آسمان دادې ځوانيمرگې ويني

چي يې غوټيو کي ژوندون ښکاري

آسمانه وغږېده ږغېږوه

د لوی فتحو او رزمو سازونه

توپان ته ووايه چي ورپوي

د سرو قبرونو بخملي توغونه

د ستا شفق به شهيد له وينو

رنگونه اخلي او خليږي پسې

د ستا شفق به د شهيد له وينو

رنگونه اخلي او خليږي پسې

د ستا د تندر او توپان زړه کي به

د انقلاب ونه لوييږي پسې

کابل

۱۳۶۳ / ۶ / ۱۸

و پوښته آسمان نه

زه هغه زلمي یم چې له سر نه تیریدلې شم

زه مې ککړې باندې میچنې گرځولې شم

زه د ځان په وینو لو بیدلې لمبیدلې شم

زه تورو بارو تو کې د اور تخم کړلې شم

زه مې په منگولو کې اورو نه اوبولې شم

و پوښته غیرت مې له آسمان او کهکشان ځینې

پورته له آسمان ځینې ښکته ټول جهان ځنې

و پوښته آسمان نه چې یې څومره ازمویلې یم

څومره یې په تورو په ننګو نو کې لیدلې یم

څومره لکه تندر د دښمن په سر لویدلې یم

څومره لکه اوسپنه اورو نو کړولې یم

څومره سرو گولو ته لکه غره سې دریدلې یم

کو مې فلکې کړیکې له هوډه گرځولې یم؟

زما په یوې چیغې اسرافیل رالړزیدلې دي

زما په یوه قهر باندې تندر ریږدیدلې دي

* * *

و پوښته آسمان نه چې بې بل څوک خم ليدلې دي
کوم چې ياغې شوي سيلا وو نه مهارولي شي؟
يادو ينوسين کې لکه مست او توپانې ماهې
اړخ په اړخ را اوږي گډيدلې لمبيدلې شي
داسې قيامتې لکه داور او دسيندو نو خداي
کوم چې دوزخو نه خورې سکروټې هضمولې شي
آيا بل به وي داسې انسان په انسانانو کې
داسې قهرمان د ټول جهان قهرمانانو کې؟

* * *

و پوښته آسمان نه ورته ووايه چې ووايې
دغه انسان څوک دي دا اتل او قهرمان چيرې
داد دنيا والو دنياوودسرونو تاج
داد غيرتونو، همتونو پهلوان چيرې
و پوښته آسمان نه دابه چيرې روزل شوي وي
دادده ټټوبې دده نسل او نياکان چري
دا هغه افغان دي چې بې ټول جهان کيسې کوي
ځمکه پرې نازيږي د غيرت بې تما شي کوي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library